

Definisjoner

Her følger en oversikt over definisjoner av begrep som brukes i statistikk for spesialisthelsetjenesten. Begrepene er listet opp i alfabetisk rekkefølge. Begreper for aktivitet og kapasitet er samkjørt med definisjonskatalogene i [Volven](#). Dette er en nasjonal database som skal gi oversikt over helsetjenestenes felles metadatagrunnlag. Volven utvikles og drives av Helsedirektoratet.

Avskrivninger

Variabelen omfatter avskrivning på driftsbygninger, andre bygninger og fast eiendom, transportmidler, medisinsk teknisk utstyr, maskiner, annet utstyr og inventar, IKT-utstyr, avskrivning på immaterielle eiendeler, samt nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler. Dette tilsvarer kostnadsartene 600-609 i helseforetakenes artskontoplan.

Avtalte årsverk

Avtalte årsverk beregnes ut fra stillingsandel. Hel stilling = 1 årsverk. I tilfeller med lange fravær, telles både personen med fravær og eventuell vikar.

Avtalte årsverk ekskl. lange fravær

Avtalte årsverk ekskl. lange fravær er avtalte årsverk minus lange fravær. Ved lange fravær vil bare eventuell vikar telles med. Avtalte årsverk korrigert for lange fravær gir slik et bedre bilde av ressursinnsatsen i tjenesten enn avtalte årsverk.

Dagbehandlinger

Somatikk: Behandling av pasient ved dagopphold som er mer omfattende enn vanlig poliklinisk kontakt og forutsetter tilgang til seng, men ikke overnatting. Kilde: Volven, Helsedirektoratet.

Psykisk helsevern: Behandling under omsorgsepisode uten overnatting, som innebærer deltagelse i en aktivitet i tillegg til eventuell samtale. Kilde: Volven, Helsedirektoratet.

Dagopphold

Planlagt innleggelse uten overnatting hvor pasienten behandles over en eller flere dager. Ved dagopphold kan pasienten motta dagbehandling. Kilde: Volven, Helsedirektoratet.

Driftsavtaler

Langsiktige, forpliktende rammeavtaler om drift som er inngått mellom (regionalt) helseforetak og private institusjoner/privatpraktiserende spesialister, som et ledd i de regionale helseforetakenes "sørge for"-ansvar. For institusjoner gjelder dette i hovedsak institusjoner som eies av ideelle stiftelser. Avtalene er av en slik karakter at driften kan sies å inngå i regionens regulære helsestell.

Driftsinntekter

Inntekter som omfatter salgs- og leieinntekter og tilskudd knyttet til pasientbehandling og til arbeidskraft. Dette tilsvarer konto 300-399, 570, 571, 579 og 583 i helseforetakenes kontoplan. Finansieringstransaksjoner slik som fond, inntektsføring av regnskapsmessige overskudd m.m. er ikke inkludert.

Driftskostnader

Kostnader som omfatter lønnskostnader, varekostnader, andre driftskostnader, samt av- og nedskrivninger. Driftskostnadene omfatter kostnadsartene 400-799 utenom 570, 571, 579 og 583 fra helseforetakenes artskontoplan.

Døgnopphold

Opphold der pasienten overnatter ved den kliniske enheten. Antallet regnes i antall døgn fra inndato til utdato. Kilde: Volven: Helsedirektoratet

Døgnplasser

Behandlingsplass avsatt til å gi en pasient behandling som inkluderer overnatting. Begrepet brukes innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Innenfor somatikk brukes begrepet «seng» synonymt med «døgnplass». Kilde: Volven: Helsedirektoratet

Lange fravær

Lange fravær defineres som legemeldt sykefravær og foreldrepermisjoner. Egenmeldt sykefravær og andre typer permisjoner er ikke tatt med.

Liggedager

Antall hele døgn en pasient med heldøgnsopphold disponerer en seng/døgnplass. Beregnes som utskrivningsdato minus innskrivningsdato. Begrepet brukes innenfor somatikk, og er synonymt med begrepet «oppholdsdøgn» innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Kilde: Volven: Helsedirektoratet

Oppholdsdøgn

Antall døgn en pasient er innlagt. Beregnes som utskrivningsdato minus innskrivningsdato. Begrepet brukes innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, og er synonymt med begrepet «seng» innenfor somatikk. Kilde: Volven: Helsedirektoratet

Polikliniske konsultasjoner

Poliklinisk behandling er undersøkelser og behandling som gjennomføres uten innleggelse på døgn- eller dagbasis. Dette er behandling hvor de medisinske tiltakene er kortvarige og mindre omfattende enn dagbehandling og inneliggende behandling. Som regel er lege til stede ved polikliniske konsultasjoner, men visse andre grupper

helsepersonell kan etter spesiell opplæring, delegasjon og veiledning fra lege gjennomføre polikliniske konsultasjoner. SSBs statistikk inkluderer bare refusjonsberettigede konsultasjoner, dvs. konsultasjoner som utløser refusjonstakst fra staten (NAV). Kilde: Volven: Helsedirektoratet

Private med oppdragsdokument

Private foretak med oppdragsdokument fremstår som en del av det offentlige helsetilbudet fordi staten legger føringer for driften og disse foretakene har ansvar for å tilby helsetjenester til befolkningen i et bestemt geografisk område. Tolv privateide foretak mottar årlig oppdragsdokument fra de regionale helseforetakene. Private med oppdragsdokument er Stiftelsen Betanien Hospital Skien, Voss DPS NKS Bjørkeli AS, Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS, Lovisenberg diakonale sykehus AS, NKS Jæren Distriktpsikiatriske senter AS, Diakonhjemmet sykehus AS, NKS Olaviken Alderspsikiatriske sykehus AS, Stiftelsen Betanien Bergen, Martina Hansens Hospital AS, Haraldsplass diakonale sykehus AS, Solli sykehus og Revmatismesykehuset AS.

Private virksomheter uten driftsavtale

Slike avtaler omtales gjerne som «kjøpsavtaler». Tjenestene som produseres oppfattes som supplement til det regulære offentlige helsestell. De fleste institusjonene uten driftsavtaler blir drevet etter kommersielle prinsipper. I SSBs statistikk inngår virksomheter ved private sykehus og institusjoner uten driftsavtaler i de nasjonale tallene.

Seng

Behandlingsplass utrustet og bemannet for behandling av innlagte pasienter. Begrepet brukes innenfor somatikk. Innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling brukes begrepet «døgnplass» synonymt med «seng».

Kilde: Volven: Helsedirektoratet

Sysselsatte

Sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l.

Sysselsetting målt i avtalte årsverk eksklusive lange fravær

Avtalte årsverk eksklusive lange fravær tilsvarer summen av antall heltidsjobber (arbeidsforhold) og deltidsjobber omregnet til heltidsjobber, eksklusive årsverk tapt på grunn av legemeldt sykefravær og foreldrepermisjon.

"Sørge for"-ansvar

De regionale helseforetakene (RHF) har ansvar for å tilby spesialisthelsetjenester til befolkningen i eget geografisk område. Ansvaret kan oppfylles ved egenproduksjon eller

kjøp av tjenester fra andre helseregioner, private aktører eller i utlandet. Følgende geografiske inndeling er gjeldende:

- Helse Øst RHF (gjeldende t.o.m. 31.05.07, i statistikken t.o.m. 31.12.06): Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland.
- Helse Sør RHF (gjeldende t.o.m. 31.05.07, i statistikken t.o.m. 31.12.06): Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder.
- Helse Sør-Øst RHF (gjeldende f.o.m. 01.06.07, i statistikken f.o.m. 01.01.07): Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder.
- Helse Vest RHF: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane
- Helse Midt-Norge RHF: Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag.
- Helse Nord RHF: Nordland, Troms, Finnmark

Årsresultat

Differansen mellom driftsinntekter og driftskostnader pluss differansen mellom finansinntekter og finanskostnader pluss differansen mellom ekstraordinære inntekter og ekstraordinære kostnader. Fra og med 2006-årgangen har SSB publisert årsresultatet for det enkelte helseforetak.